

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2022

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ
ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 36
ΤΟΥ Ν. 3959/2011 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «Ε.Α.») επιθυμεί να ενθαρρύνει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να απευθύνονται σε αυτήν και να την ενημερώνουν σχετικά με τις εικαζόμενες παραβιάσεις των κανόνων ανταγωνισμού.
2. Σκοπός της παρούσας Ανακοίνωσης είναι να καθορίσει τον τύπο και τον τρόπο υποβολής και καταχώρισης καταγγελιών του άρθρου 36 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως εκάστοτε τροποποιείται και ισχύει¹, για παράβαση των άρθρων 1, 1Α ή 2 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ»), ώστε οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να ενημερωθούν πως θα απευθυνθούν στην Ε.Α. για την υποβολή καταγγελίας, ή την κατάθεση στοιχείων και πληροφοριών για την αγορά ή, τέλος, εάν θα προσφύγουν στα αρμόδια δικαστήρια.
3. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να υποβάλλουν στοιχεία περί εικαζόμενων παραβάσεων στην Ε.Α, είτε με τη μορφή παροχής πληροφοριών σχετικά με την αγορά, είτε με τη μορφή καταγγελίας. Στην περίπτωση παροχής πληροφοριών σχετικά με την αγορά δεν απαιτείται ορισμένος τύπος, καθώς αυτές μπορούν να αποτελέσουν απλώς το έναυσμα για αυτεπάγγελτη έρευνα από την Ε.Α. Στην περίπτωση της υποβολής καταγγελίας πρέπει να πληρούνται ορισμένος τύπος και τρόπος υποβολής.
4. Η παρούσα Ανακοίνωση επεξηγεί τη διαδικασία υποβολής καταγγελίας για παραβάσεις των άρθρων 1, 1Α ή 2 του ν. 3959/2011 και των άρθρων 101 ΣΛΕΕ ή 102 ΣΛΕΕ, με βάση το έντυπο καταγγελίας της Ε.Α. (βλ. συνημμένα το σχετικό έντυπο, βάσει της απόφασης Ε.Α. 785/2022).
5. Η υποβολή καταγγελίας με τον τύπο και τρόπο που καθορίζει η παρούσα Ανακοίνωση εξασφαλίζει μια σειρά δικονομικών δικαιωμάτων για τον καταγγέλλοντα, ο οποίος κλητεύεται ενώπιον της Ε.Α. και συμμετέχει εάν το επιθυμεί, ως διάδικος στη συζήτηση επί της καταγγελίας του.

**II. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 36
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

¹ Βλ. άρθρο 36, παρ. 2 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει.

6. Η Ε.Α. είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία ενεργεί ως δημόσια αρχή εφαρμογής του ν. 3959/2011. Η Ε.Α.:

- αξιολογεί το βαθμό προτεραιότητας των καταγγελιών του άρθρου 36 με γνώμονα την Ανακοίνωσή της με θέμα τον καθορισμό των κριτηρίων της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων², σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ιδ', υποπερίπτωση αα' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3959/2011, με συνεκτίμηση ιδίως του δημοσίου συμφέροντος, των πιθανών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, της προστασίας του καταναλωτή, των προθεσμιών παραγραφής του άρθρου 42, καθώς και του αποτελέσματος που προσδοκείται από την παρέμβαση σε συγκεκριμένη υπόθεση, και
- κατατάσσει τις ως άνω καταγγελίες σε σειρά προτεραιότητας ως προς τη διερεύνησή τους βάσει συστήματος μοριοδότησης σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της με θέμα την ποσοτικοποίηση των κριτηρίων της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων κατ' εφαρμογήν συστήματος μοριοδότησης, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση ιε' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3959/2011³.

7. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού προβαίνει στην ως άνω αξιολόγηση της προτεραιότητας διερεύνησης μόνο ως προς τις καταγγελίες εκείνες που πληρούν τον οριζόμενο με την παρούσα τύπο και τρόπο υποβολής καταγγελιών.

8. Οι καταγγελίες του άρθρου 36 διερευνώνται βάσει της σειράς προτεραιότητας που λαμβάνουν σύμφωνα με το σύστημα μοριοδότησης. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν θα εξετάζει υποθέσεις που συγκεντρώνουν κατ' εφαρμογή του συστήματος μοριοδότησης βαθμολογία κατώτερη ή ίση του αριθμού τρία (3). Στην περίπτωση αυτή οι καταγγέλλοντες ενημερώνονται σχετικά με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατά τα προβλεπόμενα στην περίπτωση ιε' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3959/2011.

III. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

9. Η καταγγελία πρέπει να περιέχει συγκεκριμένα πληροφοριακά στοιχεία. Ο καταγγέλλων οφείλει να υποβάλει πληροφορίες σχετικά με:

- την ταυτότητά του και - κατά περίπτωση - την επιχειρηματική του δραστηριότητα⁴,
- την ταυτότητα και την επιχειρηματική δραστηριότητα των καταγγελλόμενων,
- τα πραγματικά περιστατικά τα οποία, κατά την άποψή του, συνιστούν παράβαση των διατάξεων για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, τα οποία οφείλει να περιγράψει με κάθε δυνατή λεπτομέρεια,
- τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία οφείλει, επίσης, να παραθέτει με κάθε δυνατή λεπτομέρεια,
- τις σχετικές με τα πραγματικά περιστατικά της καταγγελίας αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών και τις συνθήκες ανταγωνισμού σε αυτές,
- τη γεωγραφική έκταση της καταγγελλόμενης συμπεριφοράς,

² Βλ. απόφαση της Ε.Α. υπ' αριθ. 696/2019 (ΦΕΚ Β'4552/13.12.2019) με θέμα τον καθορισμό και την ποσοτικοποίηση των κριτηρίων της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων κατ' εφαρμογήν Συστήματος Μοριοδότησης («Σύστημα Μοριοδότησης»), κατόπιν διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης, σε αντικατάσταση κατά τούτο των υπ' αριθ. 525/VI/2011 (ΦΕΚ Β' 1950/1.9.2011) και 616/2015 (ΦΕΚ Β' 585/4.3.2016) προηγούμενων σχετικών αποφάσεων.

³ Βλ. την ανωτέρω αναφερόμενη απόφαση της ΕΑ υπ' αριθ. 696/2019, η οποία αντικατέστησε την απόφαση της ΕΑ 616/2015, που είχε αντικαταστήσει την προϊσχύουσα ΕΑ 539/VII/2012.

⁴ Βλ. και κατωτέρω παρ. 15-16

- τον χρόνο τέλεσης της καταγγελλόμενης συμπεριφοράς, εφόσον μπορεί να διαπιστωθεί,
- προηγούμενες ή τρέχουσες τυχόν διαδικασίες ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή εθνικών δικαστηρίων ή εθνικών αρχών ανταγωνισμού κράτους μέλους της ΕΕ για το ίδιο θέμα.

10. Για καταγγελίες που τα στοιχεία δεν ανταποκρίνονται στον ανωτέρω τύπο εκτιμώνται ως γενική πληροφόρηση της Ε.Α. σχετικά με την σχετική αγορά, δεν λαμβάνουν σειρά προτεραιότητας κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω και στερούνται των κατωτέρω διαδικαστικών αποτελεσμάτων της καταγγελίας.

11. Στην περίπτωση ελλιπούς συμπλήρωσης εντύπου καταγγελίας, η Ε.Α. καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν πλήρως συμπληρωμένο το έντυπο εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 3959/2011. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου, εφόσον αυτό θεωρηθεί σκόπιμο για την εξέλιξη της υπόθεσης.

12. Εφόσον το έντυπο καταγγελίας έχει συμπληρωθεί πλήρως, η καταγγελία λαμβάνει βαθμό προτεραιότητας κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω και το πρόσωπο που υπέβαλε την καταγγελία λογίζεται ως καταγγέλλων στις διαδικασίες ενώπιον της Ε.Α. Συνεπώς, κλητεύεται ως διάδικο μέρος για να παρασταθεί κατά την ενώπιον της Ε.Α. συζήτηση της καταγγελίας του, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 9 του ν. 3959/2011 και τον ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α.⁵

13. Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι δεν συμπληρώνουν επαρκώς το εν λόγω έντυπο εντός της ταχθείσας προθεσμίας, και δεν προσκομίσουν τα στοιχεία ή/και τις πληροφορίες που ελλείπουν, τα στοιχεία που είχαν υποβληθεί δεν λογίζονται ως καταγγελία του άρθρου 36 και η Ε.Α. εξετάζει κατά τη διακριτική της ευχέρεια τις παρεχόμενες πληροφορίες. Οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται σχετικά. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμη από την Ε.Α. η εκκίνηση αυτεπάγγελτου ελέγχου, τα πρόσωπα που παρείχαν τις ως άνω πληροφορίες λογίζονται ως τρίτοι στις διαδικασίες ενώπιον της Ε. Α.

IV. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΜΕ ΑΙΤΗΜΑ ΑΝΩΝΥΜΙΑΣ

14. Στην περίπτωση καταγγελίας με αίτημα ανωνυμίας ή υποβολής πληροφοριών για εικαζόμενες παραβάσεις των διατάξεων του ελεύθερου ανταγωνισμού από πρόσωπο που δεν επιθυμεί να αποκαλυφθεί η ταυτότητά του στις επιχειρήσεις που θίγονται από τους ισχυρισμούς του, η Ε.Α. είναι υποχρεωμένη να σέβεται το αίτημα τήρησης της ανωνυμίας του⁶. Οι καταγγελίες με αίτημα ανωνυμίας του καταγγέλλοντος αντιμετωπίζονται από την Ε.Α. κατά τη συνήθη διαδικασία.

15. Καταγγελίες ή στοιχεία που υποβάλλονται ανωνύμως λογίζονται ως πληροφορίες σχετικά με την αγορά.

V. ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

⁵ Βλ. ωστόσο και άρθρα 36 παρ. 4 και 37 του ν. 3959/2011 περί απόρριψης των καταγγελιών που πληρούν τον τύπο και τρόπο υποβολής καταγγελίας που ορίζεται με την παρούσα, είτε λόγω αναρμοδιότητας είτε ως αβασίμων.

⁶ Η πληροφόρηση για παραβάσεις του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να υποβληθεί και μέσω του πλέον σύγχρονου συστήματος ανώνυμης πληροφόρησης που εφαρμόζει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, του συστήματος παροχής ανώνυμης πληροφόρησης (whistleblowing): <https://epant.gr/digital/anonymi-paroxi-pliroforion/gia-polites-epixeiriseis.html>.

16. Εφόσον ο καταγγέλλων θεωρεί ότι ορισμένα από τα στοιχεία ή τις πληροφορίες που περιέχονται στην καταγγελία ή στα συνοδευτικά αυτής έγγραφα αποτελούν απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία, τα οποία εάν δημοσιευθούν ή κοινοποιηθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο σε τρίτους ενδέχεται να θίξουν τα συμφέροντά του, υποβάλει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού αιτιολογημένο αίτημα εμπιστευτικής αντιμετώπισης αυτών, προσκομίζοντας χωριστή μη εμπιστευτική εκδοχή της καταγγελίας και των συνοδευτικών αυτής εγγράφων. Οι εμπιστευτικές πληροφορίες προστατεύονται από την Ε.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3959/2011, όπως εκάστοτε τροποποιείται και ισχύει, και στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

VI. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

17. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού ως δημόσια αρχή εφαρμογής του ν. 3959/2011 ενεργεί προς το δημόσιο συμφέρον και διαφοροποιείται από τα πολιτικά δικαστήρια, τα οποία είναι κατεξοχήν αρμόδια για την επίλυση των ιδιωτικών διαφορών. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους αυτής, τα πολιτικά δικαστήρια μπορούν να κρίνουν το κύρος των συμφωνιών και αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων, καθώς και την ύπαρξη απαγορευμένης εναρμονισμένης πρακτικής (άρθρο 1 του ν. 3959/2011 ή/και άρθρο 101 ΣΛΕΕ) ή την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης (άρθρο 2 του ν. 3959/2011 ή/και άρθρο 102 ΣΛΕΕ⁷). Είναι, επίσης, τα μόνα αρμόδια να επιδικάσουν αποζημίωση σε περίπτωση παραβίασης των προαναφερόμενων εθνικών ή ενωσιακών διατάξεων του ανταγωνισμού. Περαιτέρω, η προσφυγή στα πολιτικά δικαστήρια για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων είναι πλέον πρόσφορη, αφού η Ε.Α. επιλαμβάνεται, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα του αρμόδιου Υπουργού, μόνον εφόσον πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 ή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και προκαλείται από την παράβαση άμεσος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον⁸.

⁷ Βλ. άρθρο 35 παρ. 2 του ν. 3959/2011.

⁸ Άρθρο 25Δ του ν. 3959/2011, που προστέθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4886/2022.